

$$E_B = k \frac{|q_B|}{r_B^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-2}} \rightarrow E_B = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow E_B = 6 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

در خلاف جهت محور x $\vec{E}_B \rightarrow \vec{E}_B = -6 \times 10^7 \vec{i} (N/C)$

$$E_D = k \frac{|q_D|}{r_D^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 8 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-2}} \rightarrow E_D = \frac{9 \times 10^9 \times 8 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-2}}$$

$$\Rightarrow E_D = 8 \times 10^7 \frac{N}{C}$$

در جهت محور x $\vec{E}_D \rightarrow \vec{E}_D = 8 \times 10^7 \vec{j} (N/C)$

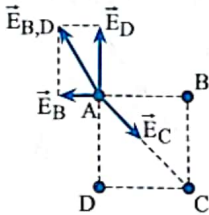
بردار برآیند میدان‌های الکتریکی برابر است با:

$$\vec{E}_T = \vec{E}_B + \vec{E}_D = -6 \times 10^7 \vec{i} + 8 \times 10^7 \vec{j}$$

اندازه برآیند میدان‌ها برابر است با:

$$E_T = \sqrt{E_x^2 + E_y^2} = \sqrt{(-6 \times 10^7)^2 + (8 \times 10^7)^2} = \sqrt{36 \times 10^{14} + 64 \times 10^{14}} = \sqrt{100 \times 10^{14}} \Rightarrow E_T = 10^8 N/C$$

(ب) خیر - در صورتی میدان الکتریکی در نقطه A صفر می‌شود که میدان الکتریکی $\vec{E}_C$ هم اندازه و در سوی مخالف برآیند میدان‌های $\vec{E}_B$ و $\vec{E}_D$ باشد چون $E_B \neq E_D$ است برآیند آن‌ها در راستای $\vec{E}_C$ قرار نمی‌گیرند

(الف) بزرگ‌تر	(ب) به سمت خارج از بار
(پ) نمی‌کنند - یک	(ت) درست
(ث) مماس	(ج) دو قطبی الکتریکی
(چ) الکتریکی	(ح) فضا و سه بعد

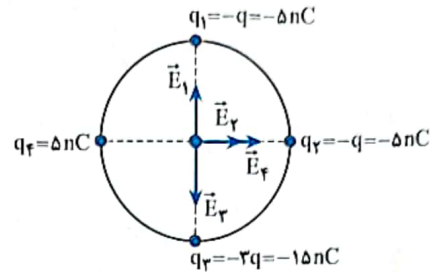
۴۷. الف) ۱- بار q_C مثبت است، زیرا خطوط میدان الکتریکی از آن خارج می‌شود

بار q_B منفی است زیرا خطوط میدان به آن وارد می‌شود. بار q_A منفی است زیرا خطوط میدان آن توسط خطوط میدان بار q_B دفع شده است.

الف) ۲- بار $|q_C| > |q_A| = |q_B|$ ، زیرا تراکم خطوط میدان الکتریکی در اطراف بار q_C بیش‌تر از تراکم خطوط اطراف بارهای q_A و q_B است. در ضمن تراکم خطوط اطراف بارهای q_A و q_B یکسان می‌باشد.
ب) ۱- میزان تراکم خطوط میدان در هر ناحیه از فضا نشان دهنده اندازه میدان در آن ناحیه است؛ هر جا خطوط میدان الکتریکی متراکم‌تر باشد، اندازه میدان بیش‌تر است.

* خطوط میدان برآیند هرگز یکدیگر را قطع نمی‌کنند. یعنی از هر نقطه فضا فقط یک خط میدان الکتریکی می‌گذرد.

۴۴. الف) ابتدا اندازه و جهت میدان الکتریکی هر یک از بارها را در مرکز دایره تعیین و سپس با توجه به جهت دستگاه مختصات انتخاب شده و جهت میدان‌ها، هر یک از میدان‌ها را بر حسب بردار یکه نوشته و بردار برآیند آن‌ها را به دست می‌آوریم.

$$\begin{cases} |q_1| = |q_2| = |q_3| = |q_4| = \delta \times 10^{-9} C \\ r_1 = r_2 = r_3 = r_4 = 1 m \end{cases}$$

$$\Rightarrow E_1 = E_2 = E_3 = E_4 = k \frac{|q|}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{\delta \times 10^{-9}}{1} = 45 N/C$$

$\vec{E}_1$ در جهت محور y و $\vec{E}_2$ و $\vec{E}_4$ در جهت محور x است. بنابراین داریم:

$$\Rightarrow \vec{E}_1 = 45 \vec{j} (N/C), \vec{E}_2 = \vec{E}_4 = 45 \vec{i} (N/C)$$

$$E_3 = k \frac{q_3}{r_3^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 15 \times 10^{-9}}{1} = 135 N/C$$

$$E_3 = 9 \times 10^9 \times \frac{15 \times 10^{-9}}{1} = 135 N/C$$

$$\Rightarrow E_3 = 135 N/C$$

در خلاف جهت محور y $\vec{E}_3 \rightarrow \vec{E}_3 = -135 \vec{j} (N/C)$

$$\vec{E} = \vec{E}_1 + \vec{E}_2 + \vec{E}_3 + \vec{E}_4 = 45 \vec{j} + 45 \vec{i} - 135 \vec{j} + 45 \vec{i} \Rightarrow$$

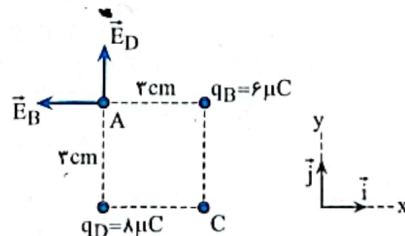
$$\vec{E} = 90 \vec{i} - 90 \vec{j} (N/C)$$

(ب) بزرگی میدان الکتریکی برآیند برابر است با:

$$E = \sqrt{E_x^2 + E_y^2} = \sqrt{90^2 + 90^2} \Rightarrow E = 90\sqrt{2} \frac{N}{C}$$

۴۵. الف) ابتدا میدان الکتریکی هر یک از بارها را در نقطه A رسم می‌کنیم

و سپس اندازه هر یک از میدان‌ها را به دست می‌آوریم و با توجه به جهتهای آن‌ها را بر حسب بردارهای یکه می‌نویسیم.

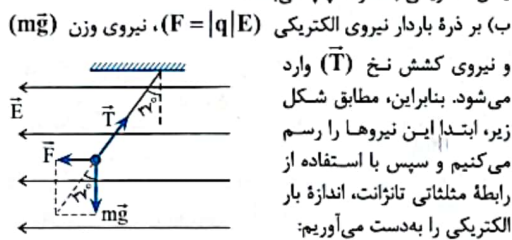
$$F = mg = 4 \times 10^{-2} \text{ kg} \times 10 \text{ m/s}^2 = 4 \times 10^{-1} \text{ N}$$

$$F = 4 \times 10^{-2} \text{ N}$$

(ب) بزرگی میدان الکتریکی را از رابطه $E = \frac{F}{|q|}$ به دست می آوریم:

$$E = \frac{F}{|q|} = \frac{4 \times 10^{-1} \text{ N}}{8 \times 10^{-6} \text{ C}} = 5 \times 10^4 \text{ N/C}$$

۵۰ الف) چون گلوله با بار مثبت همواره در جهت میدان الکتریکی منحرف می شود و در این جا گلوله به طرف چپ منحرف گردیده است، لذا جهت میدان الکتریکی به طرف چپ می باشد.

$$\tan \gamma = \frac{F}{mg} = \frac{|q|E}{mg} = \frac{|q| \times 5 \times 10^4}{4 \times 10^{-2} \times 10} = \frac{|q| \times 5 \times 10^4}{4 \times 10^{-1}}$$

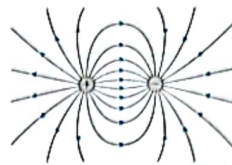
$$\frac{3}{4} = \frac{|q| \times 5 \times 10^4}{4 \times 10^{-1}} \Rightarrow 3 \times 10^{-1} = |q| \times 5 \times 10^4 \Rightarrow |q| = \frac{3 \times 10^{-1}}{5 \times 10^4} = 6 \times 10^{-6} \text{ C} \Rightarrow q = 6 \mu\text{C}$$

- ۵۱ الف) کاهش
 ب) کاهش - مثبت
 ج) انرژی پتانسیل الکتریکی
 د) تغییر نمی کند

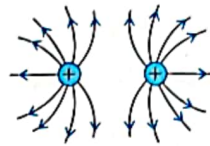
۵۲ الف) علامت کار نیروی الکتریکی مثبت و علامت کار نیروی خارجی منفی است، زیرا بار مثبت در جهت خطهای میدان الکتریکی جابه جا می شود و در این حالت نیروی الکتریکی و جابه جایی هم جهت اند، در نتیجه طبق رابطه $W_E = F_E d \cos \theta$ ، کار نیروی الکتریکی مثبت است یا می توان گفت، چون در جهت میدان الکتریکی انرژی پتانسیل الکتریکی کاهش می یابد $(\Delta U_E < 0)$ در نتیجه طبق رابطه $W_E = -\Delta U_E$ باید $W_E > 0$ باشد. هم چنین چون تندی بار الکتریکی در میدان الکتریکی ثابت است، کار نیروی الکتریکی و کار نیروی خارجی قرینه یکدیگرند یعنی کار نیروی خارجی منفی می باشد.

(ب) انرژی پتانسیل الکتریکی کاهش می یابد.
 (پ) چون تندی حرکت بار در میدان الکتریکی ثابت است، برابند نیروهای وارد بر آن صفر می شود، در نتیجه، باید اندازه نیروی الکتریکی و نیروی خارجی با هم برابر باشد.

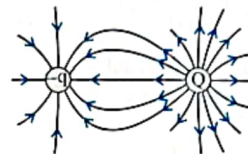
(ب) ۲-

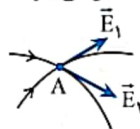
(ب) ۳-

(ب) ۴-

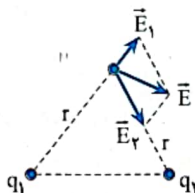

۵- زیرا اگر خطهای میدان الکتریکی در نقطه ای یکدیگر را قطع کنند، در آن نقطه دو خط مماس بر خطهای میدان رسم می شود و این به منزله آن است که در آن نقطه دو میدان الکتریکی وجود دارد. در صورتی که می دانیم در هر نقطه از فضا فقط یک خط میدان می گذرد.

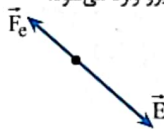
۴۸ الف) اگر مطابق شکل زیر، میدان الکتریکی $\vec{E}$ را بر روی اضلاع مثلث تجزیه کنیم، می بینیم بار q_1 خاصیت دافعه ای و بار q_2 خاصیت جاذبه ای دارد. بنابراین بار q_1 مثبت و بار q_2 منفی است.

(ب) چون طول بردار $\vec{E}_2$ بزرگ تر از طول بردار $\vec{E}_1$ است، با توجه به این که فاصله بارهای q_1 و q_2 از رأس سوم مثلث با هم برابر است، بنا به رابطه $E = K \frac{|q|}{r^2}$ ، اندازه بار q_2 بزرگ تر از اندازه بار q_1 است.

$$E_2 > E_1 \Rightarrow K \frac{|q_2|}{r_2^2} > K \frac{|q_1|}{r_1^2} \Rightarrow r_1 = r_2$$

(ب) بر الکترون در خلاف جهت میدان الکتریکی نیرو وارد می شود.

۴۹ الف) چون ذره باردار در میدان الکتریکی یکنواخت به طور معلق قرار گرفته است، برابند نیروهای وارد بر آن صفر است. با توجه به این که بر این ذره نیروی وزن (mg) رو به پایین وارد می شود، باید نیروی الکتریکی هم اندازه با آن و رو به بالا بر ذره باردار وارد شود. دقت کنید، چون بر بار مثبت در جهت میدان الکتریکی نیرو وارد می شود، جهت میدان الکتریکی در جهت نیروی الکتریکی و رو به بالا است.

$$W_{\text{خارجی}} = F_{\text{خارجی}} d \cos \theta \quad \begin{matrix} F_{\text{خارجی}} = F_E = \lambda N \\ d = \sqrt{2} \\ \cos \theta = \frac{\sqrt{2}}{2} \end{matrix}$$

$$W_{\text{خارجی}} = \lambda \times 4 \times \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow W_{\text{خارجی}} = 16\sqrt{2} \text{ J}$$

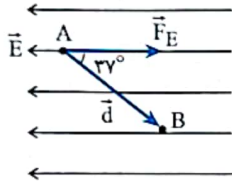
(پ) تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی برابر کار نیروی خارجی و یا برابر منفی کار میدان الکتریکی است. در این جا داریم:

$$\Delta U_E = W_{\text{خارجی}} = 16\sqrt{2} \text{ J}$$

$$\Delta U_E = 16\sqrt{2} \text{ J}$$

۵۷ الف) چون نوع بار الکتریکی منفی و انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش یافته است، بار در خلاف جهت میدان الکتریکی جابه‌جا شده است؛ بنابراین جهت میدان الکتریکی از راست به چپ است.

(ب) با استفاده از رابطه $\Delta U_E = -|q|Ed \cos \theta$ اندازه میدان الکتریکی را حساب می‌کنیم. در این رابطه θ زاویه بین $\vec{F}_E$ و $\vec{d}$ است.

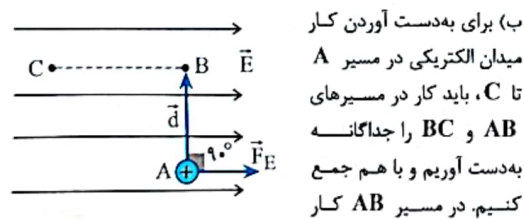
$$\Delta U = -|q|Ed \cos \theta \quad \begin{matrix} \Delta U = -20 \times 10^{-6} \text{ J}, |q| = 4 \times 10^{-6} \text{ C} \\ d = 0.25 \text{ m}, \theta = 37^\circ \end{matrix}$$

$$\begin{aligned} -20 \times 10^{-6} &= -4 \times 10^{-6} \times E \times 0.25 \times \cos 37^\circ \\ \cos 37^\circ &= 0.8 \Rightarrow 20 = 0.8E \Rightarrow E = 25 \frac{\text{N}}{\text{C}} \end{aligned}$$

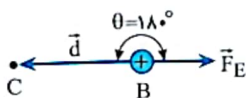
۵۸ الف) چون $|q|$ و E معلوم‌اند با استفاده از رابطه $F_E = |q|E$ اندازه نیروی $\vec{F}$ را به دست می‌آوریم:

$$F_E = |q|E \quad \begin{matrix} |q| = 50 \text{ nC} = 50 \times 10^{-9} \text{ C} \\ E = 8 \times 10^5 \text{ N/C} \end{matrix}$$

$$F_E = 50 \times 10^{-9} \times 8 \times 10^5 \Rightarrow F_E = 4 \times 10^{-2} \text{ N}$$

(ب) برای به دست آوردن کار میدان الکتریکی در مسیر A تا C، باید کار در مسیرهای AB و BC را جداگانه به دست آوریم و با هم جمع کنیم. در مسیر AB کار نیروی میدان الکتریکی صفر است ($W_{E,AB} = 0$). زیرا در این مسیر نیرو و جابه‌جایی بر هم عمودند، در نتیجه $\theta = 90^\circ$ است و بنا به رابطه $W = Fd \cos \theta$ ، کار صفر می‌شود. در مسیر BC نیروی وارد بر بار و جابه‌جایی، زاویه $\theta = 180^\circ$ با هم می‌سازند. در این مسیر کار W_E برابر است با:

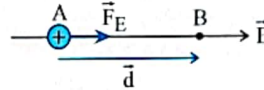
۵۳ تغییر انرژی پتانسیل بار الکتریکی به مسیر حرکت بار بستگی ندارد و فقط به نقطه شروع و پایانی حرکت وابسته است. بنابراین تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی در هر مسیر یکسان است. در ضمن چون بار مثبت در جهت میدان الکتریکی جابه‌جا می‌شود، انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می‌یابد.

۵۴ شکل ب - زیرا میدان الکتریکی پیوسته قوی‌تر می‌شود و بنا به رابطه $F = |q|E$ ، نیروی وارد بر پروتون بیش‌تر شده و باعث می‌شود شتاب حرکت و در نتیجه سرعت آن بیش‌تر شود.

۵۵ الف) با داشتن E و q ، با استفاده از رابطه $E = \frac{F}{|q|}$ ، نیروی وارد بر ذره را به دست می‌آوریم:

$$F = |q|E \quad \begin{matrix} |q| = 4 \times 10^{-6} \text{ C} \\ E = 10^4 \text{ N/C} \end{matrix} \Rightarrow F = 4 \times 10^{-6} \times 10^4 \Rightarrow F = 0.04 \text{ N}$$

(ب) با استفاده از رابطه $\Delta U = -|q|Ed \cos \theta$ ، تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی را به دست می‌آوریم. دقت کنید چون بار الکتریکی مثبت را در میدان الکتریکی رها نموده‌ایم، این بار از آنکه در جهت میدان الکتریکی حرکت می‌کند بنابراین نیروی الکتریکی و جابه‌جایی آن هم‌جهتند در نتیجه $\theta = 0^\circ$ می‌باشد.

$$\Delta U_E = -|q|Ed \cos \theta \quad \begin{matrix} \theta = 0^\circ, |q| = 4 \times 10^{-6} \text{ C} \\ d = 50 \text{ cm} = 0.5 \text{ m}, E = 10^4 \text{ N/C} \end{matrix}$$

$$\Delta U_E = -4 \times 10^{-6} \times 10^4 \times 0.5 \times \cos(0^\circ) \quad \cos(0^\circ) = 1$$

$$\Delta U_E = -0.2 \text{ J}$$

(ب) چون کاهش انرژی پتانسیل الکتریکی به انرژی جنبشی تبدیل می‌شود، می‌توان نوشت:

$$\Delta K = -\Delta U \quad \begin{matrix} \Delta K = \frac{1}{2}m(v_f^2 - v_i^2) \\ v_i = 0, \Delta U = -0.2 \text{ J} \end{matrix} \Rightarrow \frac{1}{2}m(v_f^2 - 0) = -(-0.2) \Rightarrow$$

$$\frac{m}{2}v_f^2 = 0.2 \quad \begin{matrix} m = 10 \text{ g} = 10 \times 10^{-3} \text{ kg} \\ v_i = 0, \Delta U = -0.2 \text{ J} \end{matrix}$$

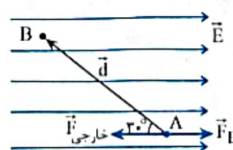
$$\frac{1}{2} \times 10 \times 10^{-3} \times v_f^2 = 0.2 \Rightarrow v_f^2 = 40 \Rightarrow v_f = 2\sqrt{10} \text{ m/s}$$

$$5 \times 10^{-3} v_f^2 = 2 \times 10^{-2} \Rightarrow v_f^2 = 4 \Rightarrow v_f = 2 \text{ m/s}$$

۵۶ الف) چون $|q|$ و E معلوم‌اند، با استفاده از رابطه $F = |q|E$ ، نیروی الکتریکی را حساب می‌کنیم:

$$F_E = |q|E \quad \begin{matrix} |q| = 10 \times 10^{-6} \text{ C} \\ E = 8 \times 10^5 \text{ N/C} \end{matrix} \Rightarrow F_E = 10 \times 10^{-6} \times 8 \times 10^5 \Rightarrow F_E = 8 \text{ N}$$

دقت کنید چون تندی ثابت است، نیروی خارجی با نیروی الکتریکی برابر است (ب) با توجه به شکل زیر زاویه بین نیروی خارجی و جابه‌جایی برابر $\theta = 30^\circ$ است. بنابراین با استفاده از رابطه کار می‌توان نوشت:

$$\Delta U = -1/6 \times 10^{-19} \times 2 \times 10^2 \times 0.1 \times (-1) \Rightarrow$$

$$\Delta U = 3/2 \times 10^{-17} \text{ J}$$

(ب) چون $\Delta K = -\Delta U_E$ است به صورت زیر تندی پروتون را بدست می آوریم:

$$\Delta K = -\Delta U_E \Rightarrow \frac{1}{2} m (V_B^2 - V_A^2) = -\Delta U_E$$

$$\frac{V_B = 0, V_A = V_0}{m = 1/67 \times 10^{-27} \text{ kg}} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{2} \times 1/67 \times 10^{-27} \times (0 - V_0^2) = -3/2 \times 10^{-17} \Rightarrow$$

$$1/67 \times 10^{-27} V_0^2 = 6/4 \times 10^{-17} \Rightarrow V_0^2 = \frac{6/4 \times 10^{-17}}{1/67 \times 10^{-27}} \Rightarrow$$

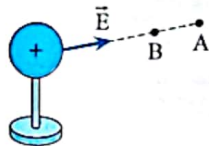
$$V_0^2 = 3/83 \times 10^{10} \Rightarrow V_0 = 1/95 \times 10^5 \text{ m/s}$$

- ۶۱ الف) اختلاف پتانسیل الکتریکی (ب) ندارد
 ب) نزدهای (ت) کاهش می یابد.
 ث) عمود بر (ج) بار الکتریکی

۶۲ الف) $E_A > E_B > E_C$ - زیرا در نقاطی از میدان الکتریکی که تراکم خطوط بیش تر باشد، میدان الکتریکی قوی تر است.
 ب) $V_A > V_B > V_C$ - زیرا در جهت میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی نقاط کاهش می یابد.
 پ) کاهش می یابد - زیرا با حرکت بار منفی در خلاف جهت میدان الکتریکی، انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می یابد.

۶۳ الف) مسیر CD - زیرا با حرکت بار منفی در خلاف جهت میدان الکتریکی انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می یابد.
 ب) مسیر CD - زیرا با حرکت در خلاف جهت میدان الکتریکی پتانسیل الکتریکی نقاط میدان افزایش می یابد.
 پ) مسیر AB - زیرا در این مسیر تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی الکترون مثبت است، در نتیجه بنا به رابطه $W_E = -\Delta U_E$ ، کار میدان الکتریکی منفی می شود.
 ت) در مسیر BC - زیرا در این مسیر عمود بر خطهای میدان الکتریکی حرکت نمودیم. اگر عمود بر خطوط میدان حرکت کنیم $\Delta U = 0$ می شود، در نتیجه بنا به رابطه $\Delta U = \frac{\Delta V}{q}$ ، باید $\Delta V = 0$ باشد.

۶۴ الف) مثبت - زیرا طبق رابطه $W = Fd \cos \theta$ ، نیروی میدان الکتریکی و جابه جایی هم سو هستند، در نتیجه $\theta = 0$ می باشد و $W = Fd \cos(0) > 0$ می شود.

ب) افزایش می یابد. زیرا بار منفی آزادانه در خلاف جهت میدان الکتریکی حرکت می کند و تندی آن افزایش می یابد، در نتیجه طبق رابطه $K = \frac{1}{2} m v^2$ ، انرژی جنبشی آن نیز افزایش خواهد یافت.
 پ) $V_B > V_A$ است. زیرا با حرکت در خلاف جهت میدان الکتریکی، پتانسیل الکتریکی نقاط میدان افزایش می یابد.

$$W_{EBC} = F_E d_{BC} \cos \theta \quad \frac{d_{BC} = 0.4 \text{ m}}{F_E = 4 \times 10^{-2} \text{ N}} \Rightarrow$$

$$W_{EBC} = 4 \times 10^{-2} \times 0.4 \times \cos 180^\circ = 16 \times 10^{-2} \times (-1) \Rightarrow$$

$$W_{EBC} = -16 \times 10^{-2} \text{ J}$$

بنابراین کل کار انجام شده در مسیر ABC برابر است با:

$$W_{EABC} = W_{AB} + W_{BC} = 0 - 16 \times 10^{-2} \Rightarrow$$

$$W_{EABC} = -16 \times 10^{-2} \text{ J}$$

پ) تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی برابر منفی کار میدان الکتریکی است. یعنی:

$$\Delta U_{ABC} = -W_{EABC} \Rightarrow \Delta U_{ABC} = -(-16 \times 10^{-2}) \Rightarrow$$

$$\Delta U_{ABC} = 16 \times 10^{-2} \text{ J}$$

۵۹ چون الکترون در جهت میدان الکتریکی حرکت می کند، نیروی الکتریکی در خلاف جهت میدان بر آن وارد می شود، زاویه بین الکتریکی و جابه جایی برابر $\theta = 180^\circ$ است. بنابراین ابتدا تغییر انرژی جنبشی الکترون را حساب می کنیم و سپس به صورت زیر جابه جایی آن را به دست می آوریم:

$$\Delta K = \frac{1}{2} m V_B^2 - \frac{1}{2} m V_A^2 \quad \frac{V_A = 20 \text{ m/s}, V_B = 0}{m = 20 \times 10^{-31} \text{ kg}} \Rightarrow$$

$$\Delta K = 0 - \frac{1}{2} \times 20 \times 10^{-31} \times 400 \Rightarrow \Delta K = -4 \times 10^{-27} \text{ J}$$

اکنون با استفاده از رابطه $\Delta U_E = -|q|Ed \cos \theta$ و با توجه به این که $\Delta U_E = -\Delta K$ است، جابه جایی ذره باردار را بدست می آوریم:

$$\Delta U_E = -\Delta K \Rightarrow -|q|Ed \cos \theta = -\Delta K$$

$$\frac{|q| = 2 \times 10^{-19} \text{ C}, E = 2000 \text{ N/C}}{\theta = 180^\circ, \Delta K = -4 \times 10^{-27} \text{ J}} \Rightarrow$$

$$2 \times 10^{-19} \times 2000 \times d \times \cos 180^\circ = -4 \times 10^{-27} \Rightarrow$$

$$4 \times 10^{-17} d \times (-1) = -4 \times 10^{-27} \Rightarrow d = 1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$$

۶۰ الف) چون پروتون در خلاف جهت میدان الکتریکی پرتاب شده است و نیروی الکتریکی در جهت میدان بر آن وارد می شود، زاویه بین نیرو و جابه جایی $\theta = 180^\circ$ می باشد. بنابراین با داشتن θ ، E ، $|q|$ و d به صورت زیر ΔU_E را به دست می آوریم:

$$\Delta U = -|q|Ed \cos \theta \quad \frac{E = 2 \times 10^3 \text{ N/C}, d = 0.1 \text{ m}}{|q| = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}, \theta = 180^\circ} \Rightarrow$$